

KOD UCZNIĄ

--	--	--

Etap:
Data:
Czas pracy:

wojewódzki
01.03.2012
90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 8 stron i 23 zadania.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio** na arkuszu.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu laureata: 51

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	1	1	1	2	4	4	4	4	4	4	4	3	1	4	1	3	1	3	2	2	3	3	60
Liczba punktów uzyskana przez uczestnika																								

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący - .....
2. Członek - .....
3. Członek - .....

W zadaniach 1 – 4 zaznacz prawidłowe odpowiedzi

Zadanie 1. (0 – 1 p.)

Siedziba Organizacji Narodów Zjednoczonych znajduje się w

- A. Waszyngtonie
- B. Genewie
- C. Brukseli
- D. Nowym Jorku

Zadanie 2. (0 – 1 p.)

Bankiem centralnym w Polsce jest

- A. Narodowy Bank Powszechny
- B. Polski Bank Powszechny
- C. Narodowy Bank Polski
- D. Polska Kasa Narodowa

Zadanie 3. (0 – 1 p.)

Bank centralny w Polsce nie zajmuje się

- A. Refinansowaniem innych banków
- B. Emitowaniem środka płatniczego
- C. Utrzymaniem wartości polskiego pieniądza
- D. Obsługą klientów indywidualnych

Zadanie 4. (0 – 1 p.)

Wymieniona cecha nie dotyczy gospodarki wolnorynkowej

- A. Właściciele przedsiębiorstw dążą do osiągnięcia jak największych zysków
- B. Decyzje ekonomiczne podejmuje władza centralna
- C. Większość zasobów jest własnością osób prywatnych
- D. Decyzje dotyczące kupna sprzedaży podejmują sami zainteresowani

Zadanie 5. (0 – 2 p.)

Podaj nazwy 5 państw, stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ.

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....

Zadanie 6. (0 – 4 p.)

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli pełne, polskojęzyczne nazwy wyspecjalizowanych organizacji działających pod auspicjami ONZ.

	Skrót	Pełna nazwa
A.	UNICEF	
B.	FAO	
C.	WTO	
D.	WHO	

Zadanie 7. (0 – 4 p.)

A. Jakie zjawisko występujące we współczesnym świecie przedstawiono na ilustracji? Zaznacz jego nazwę znakiem „x”.

1. Bałkanizacja
2. Afrykanizacja
3. Laicyzacja
4. Globalizacja

B. Wymień trzy obszary występowania tego zjawiska.

1. ....
2. ....
3. ....

C. Wpisz do tabeli trzy pozytywne i trzy negatywne skutki tego zjawiska.

Skutki	
Pozytywne	Negatywne
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Zadanie 8. (0 – 4 p.)

Wpisz w odpowiednie miejsca w tabeli nazwy zjawisk występujących we współczesnym świecie i opisanych w definicji.

	Definicja zjawiska	Nazwa zjawiska
A	Charakterystyczne i dominujące w końcu XX i na początku XXI wieku tendencje w różnych dziedzinach życia, polegające na upowszechnianiu się różnych zjawisk, co prowadzi do ujednoczenia świata.	
B	Różnie umotywowane ideologicznie, planowane i zorganizowane działania pojedynczych osób lub grup, skutkujące naruszeniem istniejącego porządku prawnego, podjęte w celu wymuszenia na władzach państwowych i społecznych określonych zachowań, za pomocą użycia broni, przemocy fizycznej, nacisków psychicznych, w warunkach rozgłosu w celu wytworzenia w społeczeństwie lęku.	
C	Wychodźstwo, ruch wędrownicy ludności poza granice określonego terytorium, także ogół ludności, która opuściła dane terytorium i osiedliła się poza jego granicami.	
D	Przestępstwo polegające na przyjęciu przez osobę pełniącą funkcję publiczną korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za dokonanie czynności urzędowej lub bezprawnej.	

Zadanie 9. (0 – 4 p.)

Wpisz pod każdym z opisów odpowiednią funkcję pieniądza.

A. Rodzina Kowalskich wzięła kredyt w wysokości 250 tys. złotych.

Funkcja pieniądza .....

B. Konsument zapłacił za książkę 120 złotych.

Funkcja pieniądza .....

C. Na wystawie sklepowej znajdował się telewizor za 2100 złotych.

Funkcje pieniądza .....

D. Pan Nowak odłożył 3200 złotych w ciągu dwóch miesięcy.

Funkcja pieniądza .....

Zadanie 10. (0 – 4 p.)

Wymień trzy główne podmioty działające w gospodarce rynkowej oraz podkreśl te, które płacą podatki.

1. ....

2. ....

3. ....

Zadanie 11. (0 – 4 p.)

Określ, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe, wpisując do tabeli odpowiednio słowo prawda lub fałsz.

	Zdanie	Prawda/fałsz
A.	Podstawową funkcją gospodarstwa domowego jest zaspokajanie potrzeb jego członków.	
B.	Osoby mieszkające samotnie nie stanowią odrębnego gospodarstwa domowego.	
C.	Źródłem dochodu gospodarstwa domowego są prezenty i darowizny.	
D.	Zestawienie dochodów i wydatków rodziny na dany miesiąc lub rok to nadwyżka budżetowa.	

Zadanie 12. (0 – 4 p.)

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników”, wymień cztery czyny zakwalifikowane przez ustawę jako czyny nieuczciwej konkurencji.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

Zadanie 13. (0 – 3 p.)

Wpisz pod ilustracjami odpowiednie formy pieniądza występujące w gospodarce.

A. ....

B. ....

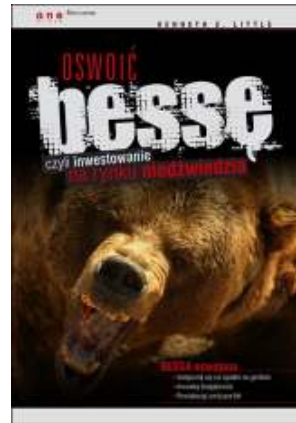

C. ....

D. ....

Zadanie 14. (0 – 1 p.)

Podaj nazwę instytucji, z którą związane są poniższe pojęcia i ilustracje.

hossa

bessa

Nazwa .....

Zadanie 15. (0 – 4 p.)

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy pojęć ekonomicznych odpowiadające podanym definicjom.

	Definicja pojęcia	Nazwa pojęcia
A.	Przewaga wydatków nad przychodami; może występować w budżetach różnorodnych podmiotów, np. państwa, samorządów terytorialnych, przedsiębiorstw.	
B.	Ilość produktów, którą producenci są gotowi dostarczyć na rynek przy różnych poziomach cen.	
C.	Wartość dóbr i usług nowo wytworzonych na terenie kraju w ciągu roku.	
D.	Stąły wzrost przeciętnego poziomu cen w gospodarce, kiedy rośnie przeciętny poziom cen, maleje siła nabywcza pieniądza (za taką samą ilość pieniędzy można kupić mniej dóbr i usług), spada zamożność społeczeństwa.	

Zadanie 16. (0 – 1 p.)

Podaj pełną nazwę instytucji zajmującej się prawami konsumenta.

.....

Zadanie 17. (0 – 3 p.)

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników” wypisz różne rodzaje giełdy, biorąc pod uwagę:

A. Przedmiot obrotu giełdy

.....
.....

B. Znaczenie giełdy

.....
.....

C. Formę prawną giełdy

.....
.....

Zadanie 18. (0 – 1 p.)

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników” wymień dwie formy doraźnego zatrudnienia.

1. ....

2. ....

Zadanie 19. (0 – 3 p.)

Wymień trzy skutki korupcji dla gospodarki państwa.

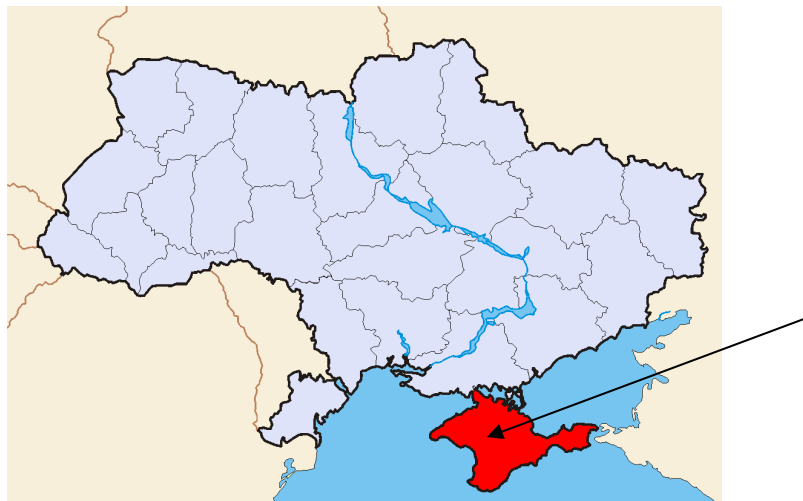
1. ....

2. ....

3. ....

Zadanie 20. (0 – 2 p.)

Na podstawie lektury „Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych” oraz wiedzy własnej, podaj nazwę spornego terytorium między Rosją a Ukrainą, zaznaczonego strzałką na mapie, oraz przyczynę konfliktu.

A. Nazwa spornego terenu

B. Przyczyna konfliktu

Zadanie 21. (0 – 2 p.)

A. Wpisz poniżej nazwę państwa ze stolicą w Kabulu przedstawionego na mapie.

Nazwa państwa.....

B. Określ, czy zdania dotyczące konfliktu toczącego się na terytorium państwa przedstawionego na mapie są prawdziwe czy fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsca tabeli słowo prawda lub fałsz.

	Zdanie	Prawda/fałsz
1.	Konflikt toczący się na wskazanym powyżej terytorium ma charakter międzynarodowy.	
2.	Uchodźcy z tego terytorium znajdują schronienie między innymi na terenie Indii.	
3.	Na terytorium tego państwa nie dochodzi do aktów terroru.	

Zadanie 22. (0 – 3 p.)

Na podstawie fragmentu lektury „Współczesne konflikty zbrojne” oraz wiedzy własnej wykonaj poniższe polecenia.

„ (...) Jeszcze w kwietniu 1993 roku Rada Bezpieczeństwa, wobec narastającego napięcia w rejonie Srebrenicy (...) przyjęła rezolucję nr 819. Postanowiono, iż miasto stanie się strefą bezpieczeństwa (safe area), wolną od wrogich ataków. Paramilitarne grupy bośniackich Serbów miały wycofać się z terenu Srebrenicy, do której przewidywano swobodny dostęp Sił Ochronnych Organizacji Narodów Zjednoczonych (...) oraz organizacji humanitarnych. (...). Napięta sytuacja w Srebrenicy wymusiła skierowanie tam batalionu holenderskiego (...). Wyposażenie, którym dysponowali Holendrzy okazało się niewystraszające. (...) Na początku lipca bośniaccy Serbowie rozpoczęli ostrzał strefy wokół Srebrenicy, realizując zamysł likwidacji tych „enklaw”. Do „strefy” trafiło dodatkowo ok. 6000 uchodźców, których (...) batalion właściwie nie mógł ochronić. 11 kwietnia Srebrenica została zajęta przez oddziały Ratko Mladicia. (...) W następnych dniach w okolicy Srebrenicy serbskie oddziały wykonały masowe egzekucje, w których do 16 lipca zginęło ok. 7500 osób”.

A. Podaj, obecną nazwę państwa opisywanego w tekście objętego konfliktem.

.....

B. Napisz, jakiego wyznania była ludność, której masakry dokonano w Srebrenicy.

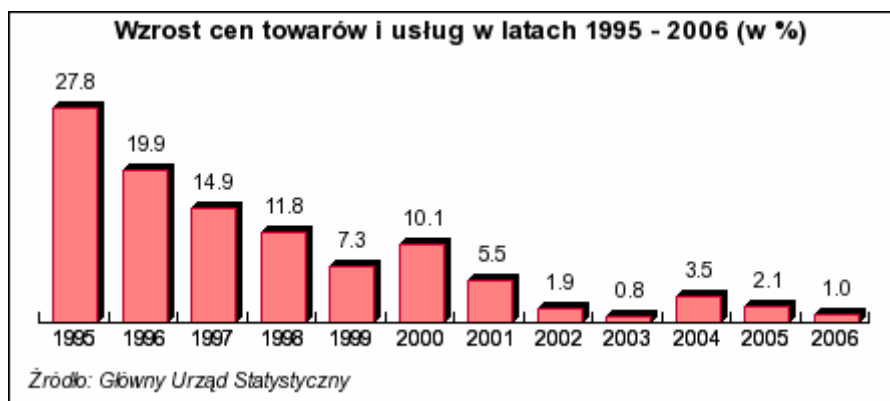
.....

C. Przedstaw w jednym zdaniu ocenę misji ONZ w Srebrenicy zaprezentowaną w lekturze.

.....

Zadanie 23. (0 – 3 p.)

Dokonaj analizy wykresu i odpowiedz na pytania.

A. Wymień lata, w których obserwujemy największy spadek wzrostu cen.

.....

B. Podaj, o ile procent wzrosły ceny w roku wejścia Polski do Unii Europejskiej.

.....

C. Napisz, o ile punktów procentowych nastąpił najmniejszy spadek wzrostu cen.

.....